

Bezinning 555: Recht en recht is twee

Lucas 18,1-8 = 29° zondag C-jaar en wekdagen 32° week zaterdag

Het Woord

Hij vertelde hun een gelijkenis over de noodzaak om altijd te bidden en niet op te geven: 'Er was een rechter in een stad die geen ontzag had voor God en zich niets aan de mensen gelegen liet liggen. Er woonde ook een weduwe in die stad, die steeds weer naar hem toe ging met het verzoek: "Doe mij recht in het geschil met mijn tegenstander." Maar lange tijd wilde hij dat niet doen. Ten slotte zei hij bij zichzelf: "Ook al heb ik geen ontzag voor God en laat ik mij niets aan de mensen gelegen liggen, toch zal ik die weduwe recht verschaffen omdat ze me last bezorgt. Anders blijft ze eindeloos bij me komen en vliegt ze me nog aan.'" Toen zei de Heer: 'Luister naar wat deze rechter zegt, al minacht hij ook het recht. Zal God dan niet zeker recht verschaffen aan zijn uitverkorenen die dag en nacht tot Hem roepen? Of laat Hij hen wachten? Ik zeg jullie dat Hij hen spoedig recht zal verschaffen. Maar als de Mensenzoon komt, zal Hij dan geloof vinden op aarde?'

Stilte bij het Woord

Een woord bij het Woord

De tekst begint met gebed en eindigt met geloof. Hoe verhouden deze twee zich tot elkaar? Het is evident dat gebed slechts mogelijk is als men gelooft. Gebed neemt een zeer wezenlijke plaats in in het geloof. Gebed versterkt het geloof. Maar geloof is veel ruimer dan enkel het gebed. Geloof moet zich bijvoorbeeld uiten in daden van liefde en goedheid, rechtvaardigheid en vrede. Zie maar de veertien werken van barmhartigheid. Of de zorg voor de schepping. Geloof moet concrete dienstbaarheid worden. Binnen het geloof is er ook een kenniselement. Studie, meditatie en lectuur leiden tot de juiste geloofsinzichten. Bovendien bepaalt het geloof een reeks attitudes zoals de gevoeligheid voor relaties, communicatie, gemeenschapsvorming ... met de bijhorende vaardigheden.

De ongelovige en egoïstische rechter wil eerst geen recht verschaffen aan de weduwe. Het is een bewuste keuze. Maar God kiest er integendeel voor wel recht te verschaffen. Die keuze volgt uit de liefde van God. Hij bekommert zich wel over de zwakke mensen. Er is dus een schril contrast tussen God en die rechter.

'Recht verschaffen': we horen het tweemaal uit de mond van de rechter en driemaal uit Jezus' mond. De rechter heeft het uiteraard over de juridische term. Het is belangrijk dat rechters de wetgeving eerlijk en rechtvaardig toepassen, ongeacht of het over een weduwe gaat of over een hoog geplaatste persoon. Het recht bepaalt het minimum inzake het samenleven van mensen. Maar als God recht verschaft, gaat het over veel meer. Hij speelt in op het maximum aan menselijkheid. God is slechts tevreden met het goddelijke maximum. Zoals Matteus zegt: 'Wees volmaakt zoals Uw hemelse Vader volmaakt is' (Matteus 5,48). Bij Lucas wordt dat: 'Wees barmhartig zoals je Vader barmhartig is' (Lucas 6,36). Recht en recht is dus twee.

Jezus hoopt het geloof te vinden op aarde. De vraag is waaraan Hij dat kan merken. In dit verhaal gaat het over het geloof in God die de gebeden van zijn uitverkorenen verhoort.

Het Woord in mijn leven

Hoe verhouden geloof en gebed zich tot elkaar volgens mij? Hoe kan ik altijd bidden? Waaraan kan Jezus mijn geloof vaststellen? Kies ik er diep genoeg voor om recht te verschaffen aan mensen, niet volgens de minimum-, maar naar de maximummaat.

Bidden met het Woord

God,
U wil ons laten delen
in Uw volle goddelijkheid.
U wil ons uit vrije wil
tot ons volle recht laten komen.
U zit altijd te wachten
op ons bidden en smeken.
Laat Uw wil geschieden
in ons aardse leven.
Verschaf recht aan de rechtelozen.
Ga in tegen alle egoïsme.
Geef dat wij ervoor kiezen
elke mens alles te geven
waar hij recht op heeft.
En meer dan dat:
Uw uitbundige overvloed,
de volheid van al Uw gaven. Amen.

© Eric Haelvoet 2016